

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

9. Indoctus, Mercurius est truncus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

In trivio mons est lapidum: supereminet illi
Trunca dei effigies, pectore facta tenuis.
Mercurii est igitur facies; suspende viator
Serta deo: rectum qui tibi monstrat iter.
Omnes in trivio sumus, atque hoc tramite vita
Fallimur, ostendat ni Deus ipse viam.

Docemur insuper hoc emblemate, nihil nos, quodcunque vita gen-
nus eligamus, posse proficere, nisi magistrum aliquem probum, doctum-
que nobis ad imitandum proponamus, qui sit instar alicuius *Hermæ*,
viae dux & director. Eius statua facta est pectore tenuis; quia nihil præ-
ter consilium, exigitur a præceptore; cætera præstanda discipulo, &
monitis obtemperandum; qui suspendit serta deo, si docilem se præbeat
& gratum.

IX. Sed redeamus ad Salomonem, cuius proverbium sic explicari potest. (m) Sicut Mercurius vivus, fuit inventor & præses artium ac sapientiæ, & eloquentiæ, ac proinde honore dignus; statua vero Mercurii, utpote Iapidea & inanimis, nec fari, nec sapere potens, nullo est cultu & honore affienda: Sic pariter Sapiens, quasi unus Mercurius, honorem & venerationem meretur; insipiens vero, & iners, et si propter genus aut opes prostet adorandus vulgo, quasi fictus & pictus Mercurius, non est capax honorationis. Hinc Prisci olim statuam Mercurii, manibus, pedibusque mancam truncamque efformabant; immo deformabant, atque homines stupidos pardos, insulso & insipientes vocitabant Mercurios saxeos, ligneosve: unde Juvenalis in quandam stolidum. Sat. 8.

At tu

Nil nisi Cecropides, * truncoque simillimus Hermæ:
Nullo quippe alio vincis discrimine, quam quod
Illi marmoreum caput est, tua vivit imago.
Ergo ut miremur te, non tua; primum aliquid da,
Quod possim titulis incidere præter honores,
Quos illis damus, & dedimus, quibus omnia debes.
---- miserum est aliorum incumbere famæ,
Ne collapsa ruant subductis testa columnis.

Hic observa ex adducto Salomonis proverbio, nonnunquam in SS. Scriptura nominari deos gentilium, & ad earum fabulas alludi. Ut hic Mercurii meminit Salomon. Et Judith. c. 16. Nec percusserunt eum

Hæh (Ho-

(m) Inductus, Mercurius truncus. * Atheniensis solis Cecropis, Conditoris urbis, laudibus superbians.

(Holofernem) filii Titan. Et Job. ult. Pro corau stibii, quod erat nōmen filia Job, Septuaginta vertunt: *Cornu Amaltheæ*, id est, Cornu copiosum, dives, rerum omnium affluentia abundans. Sapienter aduent Expositores, cū Scriptura *Cornucopiae*, Sirenum, Orionis, Lamium, aut Gigantum mentionem facit, tantum utilitatem illis fabulis significari, non verò falsitatem ullam nobis propinari. Quod suo modo ego de hac Ethica Symbolica intellectum velim, & in præfatione, pluribus monstravi.

S Y M B O L U M X C V I I I,

Vulcanus, ignis deus.

Ex Variis.

Ethicè.

1. Quid sit lampada tradere. 2. Fabrorum labor, & eius expositio Ethica. 3. Opifices industrii. Imperiti & improbi. 4. Vulcanus cælo & convivio deorum exclusus, quid indicet. 5. Cæcus amor nubentium.

Vulcanus, teste Servio dictus est, quasi *Volcanus* quod flamma per aërem volet. Varro autem à majore vi ignis & violentia hoc ipsum accepisse nomen tradit. Appellatus etiam est *Mulciber* à mulcendo ferro: mulcere enim, inquit Festus, est mollire, sive lenire. Ex diis etiam hic deus est ortus, Jovis quippe & Junonis filius, quem parentes ob deformitatem cælo dejecerunt in *Lemnum* Ἀgæi maris insulam, ubi ab Euryone, *Oceani* filia, & *Thetide* nutritus est; vel, ut aliqui volunt, à *simis*. Eo autem casu, quo ex olymbo decidit, fregit pedem, & claudus est factus. Officinam habet in memorata insula una cum *Cyclopibus*, ministris suis. In *Ætnæ* quoque montis cavernis subterraneis, perpetuo exæstuantibus igne: itemque in *Lipara*, una ex *Æoliis* insulis, ferrum, ad incudem cum operis suis fabrilibus exercet. Virgilius eius laboribus, *Hieram* insuper insulam, Siciliæ proximam, *Ætnæque* & *Lipara* vicinam attribuit. 8. *Eneid.*

Quam subter specus, & Cyclopum exesa caminis
Antra Ætnæ tonant validisque incudibus ictus.

Audit.

